

DD NITROBIRD

Na 1000 verkochte customgitaren raakte de hoog aangeschreven gitaarbouwer Dick Dijkman in de loop der jaren de tel kwijt. Zijn winkelactiviteiten is hij nu aan het afbouwen om zich, onder de naam DD-Guitardesign, weer volledig toe te leggen op gitaarbouw, reparatie, restauratie en customizing. De DD Nitrobird, het nieuwe model dat Dick Dijkman onlangs lanceerde, lijkt een droom voor elke sologitarist. Een absolute beauty met een wagonlading sustain. Hoe dat kan, legt de gitaargoeroe uit. Daartoe vertelt hij eerst meer over de basisprincipes van het gitaarbouwen.

TEKST: RICHARD JANSEN
FOTO'S: GERWIN RUESSINK

Ontspannen steekt Dick van wal: 'Er zijn maar een paar wezenlijke zaken van belang voor een goede gitaar: hardware, hout, passing en verlijming, body-neckverbinding, elementkeuze en lak. Gitaarbouwen begint bij een boom, oftewel de houtsoorten. Het grote voordeel van mijn Schecter-verleden is dat ik precies weet wat welke pickup op welke houtsoort doet. De meeste gitaristen die hier komen, weten vrij goed uit te leggen welk geluid ze zoeken. Dat kan ik dan vertalen naar

materialen: hout, hardware en pick-ups. Tussen twangy en warm is er een heel scala aan mogelijkheden, maar als bouwer kom je meestal uit bij drie houtsoorten: mahonie, esdoorn en elzen. De DD Nitrobird is gebouwd volgens hetzelfde hout-elementenprincipe als de Gibson Les Paul, met twee humbuckers op basis van mahonie body met maple top. Qua sound zijn er meer verschillen dan overeenkomsten.'

STRESS

'De houtbehandeling is erg belangrijk voor een goed instrument. Ik krijg het windgedroogd aan-

geleverd, dat wil zeggen dat de boom na het omzagen minimaal vijf jaar heeft gelegen. Ik laat het daarna nog eens twee jaar nadrogen. Al het hout ligt gezamenlijk in dezelfde werkplaats onder dezelfde klimatologische omstandigheden, want er moeten geen onderlinge spanningsverschillen ontstaan tussen de verschillende gitaaronderdelen. Ook het zagen, schaven en verlijmen moeten resulteren in een goede naadloze passing waarbij het hout vrij kan resoneren. Bij spanning en stress krijg je niet de juiste response van het hout en geen evenwichtig klinkend instrument. De verbinding body-neck is wat dat betreft de belangrijkste verbinding van zowel een akoestische als een elektrische gitaar. Wat wil de klant? Gelijmd, geschroefd of doorlopende hals? Een Fenderachtige twangy sound vraagt om een lange mensuur, een maple (esdoorn) hals en een geschroefde nek, die zorgt voor meer tophoog. Een gelijmd hals geeft een andere energie- en daarmee klankoverdracht.'

SUSTAIN-RESONANTIE

Op vriendelijke toon doceert de meesterbouwer verder: 'Het spel bij het bouwen van een gitaar is de verhouding sustain-resonantie. Veel gitaristen halen die begrippen door elkaar. Kijk, je wilt een goede sustain - oftewel de lengte van de toon - maar tegelijkertijd moet je snaar een goede energieoverdracht hebben om het gehele instrument te laten resoneren, want daarmee krijgt het een eigen klankkleur. De beste sustain krijg je in theorie door twee bankschroeven op een spoorbiels te zetten en er een snaar tussen te klemmen. De snaar kan zijn trilling niet kwijt aan de zware en stijve constructie, waardoor hij blijft trillen. Maar klankkleur heb je dan dus helemaal niet meer. Zo heeft de nieuwe DD Nitrobird een stijve constructie van hals versus body om een goede sustain

Dick Dijkman met de DD Nitrobird

'MET DIKKE KEIHARDE POLYESTERLAGEN HELP JE OP KOREAANSE WIJZE JE GITAAR OM ZEEP'

te krijgen en tegelijkertijd heeft hij holle 'wangen' (klankkamers) om de juiste klankkleur te krijgen. Daarbij zorgen de klankkamers ervoor dat het gewicht onder de 3,5 kilogram blijft en dat is beter voor je rug. De nitrocellulose-laklaag is in dunne laagjes opgebouwd waardoor de lak elastisch blijft. Lak is ontzettend belangrijk voor de resonantie van je gitaar. Je moet het hout niet opsluiten.' Een rustige glimlach verschijnt op zijn gezicht: 'Met dikke keiharde polyesterlagen help je op Koreaanse wijze je gitaar om zeep.'

VOORDELEN

'De hals van de Nitrobird is met een lange insteek in de body verlijmd, waardoor hij tot bovenaan massief en goed bereikbaar blijft. Die lange insteek hadden Gibson Les Paul modellen van voor 1961 ook, maar later, toen ze de productie van de Les Paul weer oppakten, zijn ze overgestapt op een kortere insteek. Bij de verlijming zie ik er minutieus op toe dat er nergens lucht onder de toets komt. Daardoor houd je overal een goede sustain en krijg je geen 'dead spots' in de hoge regionen die je helaas te vaak tegenkomt. Ook een pré is de unieke singlecoil switching door middel van twee potmeters op één as. Je kunt de twee humbuckers geleidelijk single coil schakelen. Ik ben samen met Peter van Weelden, de versterkerspecialist uit Apeldoorn, langdurig bezig geweest om de juiste

potmeter- en weerstandwaardes er traploos in te krijgen. Wat betreft de elementkeuze werk ik graag met low-outputelementen in plaats van die high gain brulboeien. Je moet dingen bij elkaar brengen die goed matchen. Low-output PAF-elementen zorgen voor een heldere humbucker-sound waarop de pre-amp van je versterker veel beter reageert, omdat je niet zoveel overload hebt.'

ESTHETIEK

'De nitrocelluloselak die ik gebruik is goed polijstbaar, geeft een diepe glans, een heldere kleur en heeft de eigenschap op een mooie manier te adelen. Ik zoek hout altijd op kleur en tekening bij elkaar en de klant kan uiteraard altijd zijn voorkeur aangeven. In overleg kunnen ook de specificaties van de hals bepaald worden: de gewenste breedte, dikte, vorm, toetsradius en het te gebruiken fretdraad.

De vorm van de Nitrobird body lijkt wel wat op de Gretsch Duo Jet, maar de kop van de gitaar heb ik breder gemaakt, waardoor hij optisch meer in evenwicht is met de body. De voorkant van de body heeft ook meer werving. Daarvoor gebruik ik op aanvraag een achterblad van een cello, want die heb ik hier op voorraad liggen. Tenminste de ongefreesde stukken hout. Er is inmiddels in samenwerking met een gereed-

schapmaker een machine gebouwd die de topwelling kan frezen. Het oog wil ook wat, niet waar.'

HISTORIE

Gitaarbouwer-customizer-reparateur Dick Dijkman, geboren in 1952 in Hengelo, begon in 1977 als reparateur-verkoper bij de firma Huygens in Hengelo, waar in 1979 het gitaarmerk Schecter werd binnengehaald via Anno Galama, de eerste Nederlandse gitaarcustomizer. Dijkman: 'Hij was zelfs de eerste die dat woord gebruikte. De hele gitaarscene, inclusief jongens als Jan Akkerman, liep bij Galama. In die tijd heb ik veel geleerd over houtsoorten, het was echt pionieren. Wij bestelden losse onderdelen waarmee de klant zelf een gitaar kon samenstellen. We verkochten rond de 35 relatief dure gitaren per jaar. Dat was behoorlijk goed. Galama was bezig met een eigen gitaarlijn en had zodoende geen tijd meer voor Schecter. Alle Schecters met chromen logo heb ik gemaakt. Dat waren en zijn nog steeds goede gitaren. Maar in 1983 ging de fabriek in Dallas failliet, waarna anderen de naam kochten. Er was lange tijd geen productie meer en daarom begon ik met eigen gitaren onder de naam DD: voornamelijk Custom-Tele en Custom-Strat gitaren. In 1987 heb ik de stap genomen om voor mezelf te beginnen. Ik had toen al een behoorlijk groot afzetgebied, met name in Duitsland, waar ik zo'n 30 à 35 gitaren per jaar verkocht. Maar ook bijvoorbeeld Adje Vandenberg speelde op mijn gitaren en ik deed ook zijn reparaties.'

TOPPOP

De klantenkring die Dick in de loop der jaren heeft opgebouwd ligt er niet om. Peter Tiehuis van het Metropole Orkest, studiegitaristen als Bert Meulendijk en Gerard Peters, jazzmusicus Chris Bekker, meestergitarist Paul Kemper (ex-Normaal) en ook de overige bandleiden van Normaal. Dijkman vervolgt: 'Voor Peter Tiehuis (voorheen onder anderen Ilse DeLange) heb ik een eigen PT-signature ontworpen, een Strat met holle kast. Een Hollowcaster dus, maar in het Duits klinkt die naam niet zo kies... De grootste naamsbekendheid kreeg ik door mond-tot-mondreclame. Daarnaast stonden er met regelmaat artikelen over mijn werk in de vakbladen en ik ben ook drie keer in het tv-programma Klokhuis en een keer in Toppop geweest. Daarmee kwam ik goed in the picture.'

'In eerste instantie bouwde ik mijn gitaren in een schuurtje achter mijn huis. Pas in 1993 ben ik naar Rijssen verhuisd, waar ik een winkel ben begonnen met het accent op het high-end-product, oftewel de kwaliteitsproducten in het hogere segment. Dus geen kampvuurgitaren, of in het Duits: "eine Klampfe." En om nog even in

de galgenhumor te blijven: dat is een ouderwets slecht merk: "Mein Klampfe"... Enfin, wanneer je naast de gewone werkzaamheden ook nog een winkel bestiert, kom je met je vrije tijd in de knoei, dus ik ben in 1996 met Hans Kienhuis als compagnon verdergegaan onder de naam Double D. In 2007 kwam Hans echter vanwege zijn gitaarschool en zijn band in tijdnood, waarna we in goede verstandhouding uit elkaar zijn gegaan.'

ZWARE MACHINES

'Een paar maanden geleden heb ik het besluit genomen om te stoppen met de winkel. De gemeente wil op den duur op deze plek een nieuwe woonwijk bouwen, dus ik zal weg moeten van deze mooie locatie vlak bij de A1. In mijn pand heb ik ook alle vergunningen voor spuiten, zware machines en detailhandel. De kans dat ik dat elders weer voor elkaar krijg, is nihil. Dat was voor mij een evaluatiemoment. Wat wil ik? Ik wil het liefst bouwen en restaureren. Dat laatste levert me ook veel werk op. Mensen halen steeds vaker gitaren of onderdelen via internet uit de VS. Vaak is daar wel iets mee aan de hand en men vraagt mij dat dan weer te repareren. Amerikanen sturen nu eenmaal niet het beste spul naar Nederland. Enfin, de winkelactiviteiten bouw ik in de loop van dit jaar dus af en ik ga me volledig toewijden op gitaarbouw, reparatie, restauratie en customizing onder de naam DD-

DD NITROBIRD GETEST

Musicmaker onderwerpt een splinternieuwe DD Nitrobird aan een korte test in een oefenruimte in het Achterhoekse Neede. We spelen ter vergelijking met verschillende gitaren op verschillende versterkers. We blijven daarbij het langst hangen op de Vox AC15 Custom Classic met een 1x12" Alnico Blue-speaker, omdat proefondervindelijk is bewezen dat veel verschillende gitaren er eerlijk en open op klinken. Rob Wielens, gitarist van rockband The Marshalls, is zo vriendelijk om ons bij te staan in de test. Erg handig, omdat hij de trotse bezitter is van het allereerste prototype van de DD Nitrobird. De twee exemplaren verschillen slechts in een paar details. Het grootste verschil is dat het prototype nog niet beschikt over de singlecoil switching.

De DD blijkt het proberen waard. Binnen een paar minuten (hoe lang kan een toon blijven hangen?) merken we al dat Dick geen woord heeft overdreven over de sustain. En inderdaad, de volle ronde toon blijft overal op de hals mooi hangen. Het is een diep warm geluid dat het hart van de sologitarist sneller laat kloppen. Het doet denken aan het sologeluid van Gary Moore of Slash in zijn goede dagen, toch wel een vergelijking richting de Gibson Les Paul dus. Nu zijn wij natuurlijk geen Slash, maar in deze sneltest legt de Les Paul het af. Ons exemplaar mist warmte in vergelijking met de DD.

Voor wie graag over wat meer twang wil beschikken, biedt de extra elementschakeling uitkomst en een enorm voordeel ten opzichte van het Nitrobird-prototype. Het opener geluid vergroot de bruikbaarheid als slaggitaar en maakt het instrument een stuk veelzijdiger. Pluggen we daarna een Fender Telecaster of een Gretsch 6120 Hot Rod in, dan blijkt wel dat de Nitrobird het qua twang tegen beide moet afleggen met een meer afgeknepen sound. Dat was te verwachten, gezien de verschillen in houtsoort en het verschil tussen hollow- en solidbody. Daar staat natuurlijk tegenover dat de laatste twee gitaren niet over de aanhoudende warme sustain van de DD beschikken, ook niet met een extra tube screamer ertussen. Dick Dijkman's commentaar: 'Ha, veel gitaristen willen een Ferrari en een bestelauto ineen, maar dat gaat dus niet.'

Guitardesign. Om mijn gitaren te testen, zal ik in de toekomst nog wel een aantal boetiekversterkers aanhouden, die dan tevens te koop blijven, zoals Bogner en Hook.'

ROBOT

Als oude rot in het vak heeft Dick gedurende 30 jaar veel dingen zien veranderen. Niet altijd even gunstig. Dick verzucht: 'Soms lijkt er wel een mentaliteitsverandering gaande te zijn, waarbij een deel van de jeugd het ambacht niet meer lijkt te snappen. Begrijp me goed, gelukkig zijn er ook nog steeds genoeg jonge gitaristen die het wél snappen, maar sommigen denken dat je op een knopje drukt en dat dan de gitaar uit een

robot komt. Onderlinge informatieoverdracht gaat tegenwoordig voornamelijk via internet, waar ik inmiddels bekend sta als dé lakspecialist.' Dick veegt gedistingeerd een haarlok uit zijn gezicht en haalt grijnzend zijn schouders op. 'Ik heb er altijd aan vastgehouden en tegenwoordig gaan meerdere firma's weer naar de nitrocelluloselak terug, ook een groot merk als Fender met de Custom-shop-gitaren. Kijk, uiteraard weet ik aardig wat van lak, maar dat is slechts een onderdeel van de kennis die ik heb over een goede gitaar. Ach, een andere generatie gaat nu eenmaal anders met dingen om.' □

www.double-d.nl

SPECIFICATIES	
HALS:	uit één stuk Braziliaans mahonie (Swietenia). Halsvorm in overleg met de klant.
TOETS:	Riopalissander (Dalbergia Negra)
BODY:	tweedelig Braziliaans mahonie, achterkant met klankkamers. Gewelfde top van gevamd esdoorn.
FINISH:	nitrocelluloselak, hoogglans handgepolijst of satijnfinish.
ELEKTRONICA:	twee lage-output-Voodoo 59-PAF pickups met speciaal ontworpen enkelspoelschakeling.